

IDĄCY (255) *part praes act*

idący (237), **idąc** (18); idąc *BierEz* (2), *LibMal* (2), *WerGośc*, *GostGosp*, *OrzJan*, *KołakCath*; idący : idąc *OpecŻyw* (6 : 1), *Leop* (4 : 1), *BielKron* (1 : 3), *GrzepGeom* (22 : 1), *Oczko* (1 : 1), *MWilKHist* (1 : 1), *ArtKanc* (1 : 1), *WujNT* (24 : 1).

sg m N idący (32), idąc (1) *Leop* 2.Reg 16/1. ◊ *G* idącego (3); -ého (1), -(e)go (7). ◊ *D* idącemu (5); -ému *SarnStat* (2), -emu *OrzQuin*, -(e)mu (2). ◊ *A* idącego (40), idący (2), idąc (2) *LibMal* 1545/94, *KołakCath* A3; ~ -ého (3), -(e)go (37). ◊ *I* idącym (5). ◊ *L* idącym (2). ◊ *f N* idącã (6), idąc (1) *Oczko* 7v. ◊ *G* idąc(e)j (4). ◊ *D* idącój (2); -ój (1), -(e)j (1). ◊ *A* idącą (7), idąc (2) *BierEz* P2v, Q2v. ◊ *I* idącą (1). ◊ *L* idąc(e)j (3), idąc (1) *BielKron* 16. ◊ *n N* idąc(e) (2). ◊ *G* idąc (1) *WerGośc* 219. ◊ *A* idąc(e) (2) *BudNT*, *SkarŻyw*, idąc (1) *ArtKanc* B6. ◊ *pl N m pers* idący (11), idąc (1) *LibMal* 1553/78. *subst* idące (11), idąc (2); idąc *BielKron* 457; -é : idąc *GrzepGeom* (3 : 1; E3v); ~ -é (4), -(e) (7). ◊ *G* idących (27), idąc (2) *OpecŻyw* 143, *BielKron* 109v. ◊ *D* idącym (17), idąc (2), idąc(e)m (1); -(e)m *Mącz* 408a; -ym : idąc *MWilKHist* (1 : 1; K3v), *WujNT* (4 : 1; 294). ◊ *A m pers* idące (5), *OpecŻyw*, *HistRzym*, *SkarJedn*, *SkarŻyw*, *WujNT*, idąc (2) *GostGosp* 160, *OrzJan* 22; ~ -é (1), -(e) (4). *subst* idące (19); -é (8), -(e) (11). ◊ *I m* idąc(e)mi (3) *TarDuch*, *SkarJedn* (2), idącymi (2), *GroicPorz*, *StryjKron*. *f* idącymi *GrzepGeom* (13), idąc(e)mi (1) *TarDuch*. *n* idąc(e)mi (1). ◊ *L* idących (5).

Sł stp s.v. iść, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w. s.v. iść.

1. W znaczeniu podstawowym. Na oznaczenie ruchu, przemieszczania się w przestrzeni istot żywych, ludzi, zwierząt przy pomocy nóg; kroczący, stąpający, wędrujący; *vadens Mącz*; *ambulans, veniens Vulg, PolAnt* (90) : Ifch kyedi vyrzal kogo ydącz, thedi hneth on zlothi na zyąmyą porzuczill. *LibMal* 1545/94; *BibRadz Tob* 11/5; *RejAp* 52; *BudBib Tob* 11/5, 13; *BudNT Mar* 16/12; wżycy około idący Bifkupi y lud wżyciek płákáli. *SkarŻyw* 165, 459; A poyżrzawfzy ná Iefulá idącego/ rzekł: Oto báránek Boży. *WujNT Ioann* 1/36, *Act* 5/15.

idący dokąd [w tym: do czego (14), k(u) komu, ku czemu (3)] (17): Iezus vkázál fie dwiema zwolenikom ijdącym do Emáus. *OpecŻyw* 167; *OpecŻywSandR nlb* 5v; A przeto powftany y ydzy ku zlotey ulyczcze tam potkałz yoachyma mąza twego/ ktoby ydączego *PatKaz II* 64; *LibMal* 1553/178; Koryolan gdy vyrzał wielkość pań idąc do woylká bezpiecznie/ niewiedzyał kto ieft *BielKron* 109v; *HistRzym* 53v; *BiałKat* 301; *RejZwierc* 184; *SkarŻyw* 252; *MWilKHist* 13; *StryjKron* 421; *WerścGośc* 219; *ArtKanc* G14; *LatHar* 257; *WujNT przedm* 40, *Mar* 16/12, s. 294.

idący dokąd = w jakim celu [w tym: na co (2), ku czemu (1)] (3): Ty vzrzáwłfy z daleka/ we zbroij ijdące z miafta ku lámaniu golenij lotrowskich/ aby rychléy vmarli *OpecŻyw* 152; *StryjKron* 421; Prowádzilás Syná twego/ Z krzyżem ná fmierć idącego. *LatHar* 498.

idący skąd [w tym: od czego (1), z czego (1)] (2): *OpecŻyw* 152; widział Anyoła od włchodu fłońcá idącego *RejAp* 66.

idący którędy [w tym: czym (3), w czym = czym (3), przez co (2), po czym (1), wedle czego (1)] (10): *OpecŻyw* 172; Roztargali gi wżytci idáci drogą [transientes viam] y fthał fie na połmiech fąfiadom. *WróbŻółt* 88; *Mącz* 472c; *HistRzym* 67v; obaczyłem miedzy fynmi młodzieńcá Idącego vlicą wedle węglá iey [transeuntem per plateam apud angulum eius]/ á drogą (ku) domowi iey ízedł. *BudBib Prov*

7/8; Vказаł fię dwiemá idąc w drodze *MWilKHist* K3v; Piotr po wodzie idący tonąc poczyna. *WujNT* s. 57, *Mar* 16/12. Cf »pańskie idący«.

idący wedle kogo (1): ná Lázárzá wedle nie⁸⁰ idącego [...] pátrzyli. *SkarKaz* 520a.

idący z czym [= *niosący coś*] (3): *Mącz* 201c; Chryštus vłyłzał zgiełk á grznot chłopftwá z włóczniámi/ z kiymi ku kárczmie idąc *WerGość* 219; *LatHar* 498.

idący z kim (1): Ale oto [widzē] náłzego źięciá idącego Z nowyrn lzwágrem *CiekPotr* 46.

idący za kim za czym [= *sequens Vulg, iens PolAnt*] (5): *Mącz* 420c; *BudBib Gen* 32/19; Przyczyniáły też Pánu boleści/ lámenty y rzewliwy plácź niektorycb biáłych głów/ zá Pánem idących. *LatHar* 319; *WujNT Luc* 7/9, *Ioann* 1/38.

Wyrażenia: »naprzod idący« (3): *Praevius, Vprzedzáyący, náprzod ydący/ przedróźny może być mówiono. Mącz* 492d, 201c; *WujNT Matth* 21/9.

»nazad [= z tyłu] idący« (2): A rzelze náprzod y ná zad idące [*turbae autem quae praecedebant et quae sequebantur*] wołáły mowiąc: Hofánná fynowi Dawidowemu *WujNT Matth* 21/9, *Mar* 11/9.

»pańskie idący« [przez co] (1): przez nápełniony plác/ pánłkie idącego Vrzáłem Vlyłłefá *GórnTroas* 70.

»piechotą idący« (1): vřzawłfy człowieczká prołtego/ vbogiego/ piechothą idącego/ iedno iż łyłzał łzczyrą prawdę od niego/ wnet w drodze dał fię okrzćić iemu. *RejPos* 284.

»pozad [= z tyłu] idący« (1): A Piotr obroćiwłfy fię/ vyřzzał onego vczniá/ ktorego miłował Iefus/ pozad idącego [*sequentem*] *WujNT Ioann* 21/20.

»w przod idący« = *praegrediens, praeiens, praevius Calep* (5): Styr tám iełt opułczony/ gdzie połednie nogi Chártá wprzod idącego trzymáią łye drogi. *KochPhaen* 14; *Calep* 832b, 834a, 845a; A wprzod y náząd idący [*qui praeibant et qui sequebantur*] wołáli/ mowiąc: Hofánná *WujNT Mar* 11/9.

W przeni (10) :

idący czym (1): pobudzay/ myłł ku dobremu łłániáiącego: popędzay/ drogámi Pániłłkami idącego *LatHar* 40.

idący przed kim (2): A w nocy im łwyećił ogyeń idący przed nimi *LubPs Yv; BudBib Gen* 32/20.

idący z czym (1): dobre vczynki łprawiedliwołłi w wierze czynione/ ná rámionách iáko łnopki ze źniwá/ poniełem: tedy niezábłádzim/ á ztákimi łkárby idące/ nikt nas nierozbije *SkarŻyw* 115.

idący z kim (2): *BudNT Act* 26/13; Bo on [*Pan Bog*] pierwey nas miłłue/ mowi Ian ł. y powoływa y ciągnie do łiebie ołobną pomocą łwoiá/ y vprzedzáiącą/ y z námi idącą. *SkarKaz* 347b.

idący za kim, za czym (2): *Leop Ez* 3/13; to co Pan Chryštus o cudách zá wiernymi idących powiedźieć raczył/ nie do wřzyłłkich łie czáłow [...] łciągáło *CzechRozm* 190v.

Wyrażenia: »na łmierć idący« = *skazany* (1): [*Pan Bóg*] człowiekowi miłłofierdzye okázáł/ gdy fyná łwego/ [...] ná łmierć wydał/ [...] áby dáley człowiek wieczną łmiercią nie vmierał. Krotko mowiąc/ záłtąpił pan łługę łwoiego ná łmierć idącego *BielKron* 155v.

»wzgorę idący« (1): bo to [*posłuszeństwo*] iełt pierwłza cnotá łudziom wzgorę k niebu idącym. *SkarŻyw* 354.

a. Przechodzący obok czegoś, mijający; praeteriens Vulg (10) : *TarDuch* C5v; ná vlice wynalzáli niemocne/ y kładli ie ná łózkách y ná pościeli/ áby choć tylko cień Piotra idącego [*venientis Petri*] zácmił ktorego z nich. *BibRadz Act* 5/15.

idący którędy (1): [*rycerz*] zbieżawłzy krył fie w iedney iámie/ z ktorey wychodząc wiele złe⁸⁰ czynił/ bo włzytki tędy idące zábijał. *HistRzym* 98v.

idący mimo kogo (4): *Idątz* mimo Iezufa námiéwanijé. *OpecŻyw* 143, [61v]; *OpecŻywSandR nlb* 5; Sphinx, Bárzo dziwne á rzadkie zwierzę [...] które (yáko powiedáya) ludziom ydácem mimo fie gadki zwykło zádáwac *Mącz* 408a.

Wyrażenie: »mimo idący« (3): *OrzQuin* I3v; przymušili mimo idącego/ nieiákiego Symoná Cyreneńkiego/ [...] áby niożł krzyż iego [*Vulg Mar* 15/21]. *LatHar* 712; *WujNT Mar* 15/21.

b. Nadchodzący, zbliżający się; veniens Vulg PolAnt (3) : Osieł liżkę idąc vřzał/ Y z dáleká ná nię wołáł *BierEz* Q2v; *CzechEp* 353.

idący dokąd [*w tym: k(u) komu* (4), *do kogo* (1)] (5): Krzyczáła śmierci wzywájąc: Mnie pierwey zbaw zdrowia me⁸⁰: Ołtaw mi mężá żywego. A ták częřto nárzekájąc/Vřzráła śmierć k łobie idąc. *BierEz* P2v; *BudNT Ioann* 1/47; *KořakCath* A3; Náziutrz vyřzráł Ian Iefufá idącego do siebie *WujNT Ioann* 1/29, 47.

idący przeciw komu [= *obvius Cn*] (1): A gdy Dawid trořzkę przemináł wierzchu gory/ vkazał mu fie Sybá słuźebnik Mifibozetow idąc przeciw nie^{mu} [*in occursum eius*]/ ze dwiemá oflomá *Leop* 2.Reg 16/1.

c. Wracający, powracający; veniens Vulg (6) :

idący z(e) czego (5): *OpecŻyw* 137v; *Leop Luc* 23/26; A wyřzedłzy z domu/ vyřzráł żonę śwá idącą z kořciołá *HistRzym* 116; *WujNT Mar* 15/21, *Luc* 23/26.

idący z czego [= *z jakiej czynności*] (1): Chłopy liliczyć idąc z roboty *GostGosp* 160.

2. Udający się, wyruszający; iens Vulg PolAnt (29) : Lecz go [*Jezusa do gospody*] nie przyięli/ iż pořtáwę okázował idącego (*marg*) iż twarz iego byłá idąca. L. G. Hebráifm. (-) do Ieruzalem. *WujNT Luc* 9/53.

idący do kogo, do czego (3): *ModrzBaz* 140v; Nápiřáł włáłny ich Hiřtorik Grecki Nicetás/ iż Mánuel Kommenus Cefarz Carogrocki Láćinniki do Syryey idące/ mieczem/ zdráďá/ trućicznámi gubił *SkarJedn* 254; *WujNT Luc* 9/53.

idący dokąd [= *w jakim celu*] [*w tym: na co* (3), *do czego* (1)] (4): Do Krztu idący máiá mieć wołá. *KuczKat* 135 *marg*; *LatHar* 578. Cf »na sąd Boży idący«, »na śmierć idący«.

Wyrażenia: »idący w drogę« (1): bes którędy drogi/ iefli człowiek do wielkich á řkrytych rzeczy tráfi/ tho fye iemu iákoby ślepemu idácemu w dróģę/ przygódzi *OrzQuin* Mv.

»idący w imionu (*a. imieniu*) Pańskim« (2): Błogofłáwiony idący w imieniu páńkiem. [*Benedictus veniens in nomine Domini*] *BudNT Luc* 13/35, *Matth* 23/39.

»na sąd Boży idący« (1): vmierájący/ y ná řád Boży idący/ Pátryárchá w godzinę śmierci [...] dla przeřtrogi y náuki řynow řwych wyznawa *SkarJedn* 295.

»na śmierć idący« (1): odkupicielem śwíatá/ zwycięzca śmierci / krolem prawdźiwym/ y dobrowolnie ná śmierć idącym człowiekiem iefteř pokazány *LatHar* 355.

»na wojnę idący« (2): O poştánowaniu wrzędów Powiećiech/ któryby żołnierzow ná wojnę idących [*qui militum in bellum proficiscentium*] íwowlność hánował *ModrzBaz* 117, 120.

Szereg: »idący albo jadący« (1): Błogofławiony (*marg*) idący abo iadący [*Benedictus veniens*] (-) onto król który przyść miał w imię páńfkie *MurzNT Luc* 19/38.

W przeni (2) :

idący w co (2): Widząc Pan ludzkie zgrzeńzenie/ y teź wielkie zówiedźnienie idąc w zátroczenie/ á od chwały niebiefkiey precź oddalenie. *ArtKanc* B6. Cf »idący w drogę«.

Wyrażenie: »idący w drogę« (1): Niechay mię [*przyjęty Sakrament*] idącego w drogę prowadźi/ błędzące⁸⁰ ná gościniec náwodźi/ wracájącego fię przyimuie *LatHar* 226.

a. *Wznoszący się, unoszący się; iens Vulg, PolAnt* (7) :

idąc dokąd [*w tym: do czego* (5), *w co* (2)] (7): *OpecŻyw* 174v; Ten Iezus który wzgorę wzięt íeft od was w niebo/ tákći przydźie íákofćie widźieli go idącego do niebá. *BibRadz Act* 1/11 [*przekład tego samego tekstu: OpecŻyw* 174v, *RejAp* 161v, *RejPos* 88v, *WujNT, Skar* 242b]; *RejAp* 161v, *RejPos* 88v; *WujNT Act* 1/10, 11; *SkarKaz* 242b.

b. *O wojsku: nadciągający, uderzający, nacierający* (6) : ofięgnąwfzy pirwfzą część móftu nieprzyiacielá idącego/ ná łobie męźnie trzymał/ áź móft rozerwany był *Phil C*.

idący dokąd [*w tym: ku komu* (1), *na kogo* (1)] (2): Odoakra z wielkiem woýfkiem ku nim idącego porazili *MiechGlab* 39; *OrzJan* 22.

Wyrażenie: »idący ku szturmowi« (3): Gzie [!] íą ćwiczeni obegnáncy mogą wiele Ludźi idących ku ízturmowi zbić *BielSpr* 64, 74v [2 r.].

3. *Na oznaczenie ruchu i zmian w świecie rzeczy lub zjawisk przyrody* (15) : zápaliwfzy kupę drow ogrzewáli nas wfzytkich/ dla dźdźá idącego [*propter imbrem, qui imminebat*]/ y dla źimná. *WujNT Act* 28/2.

idący dokąd [*w tym: k komu, ku czemu* (3), „tam” (1), *w co* (1)] (5): *RejWiz* 82; *Leop Gen* 8/3; *Mącz* 19a; W Królestwie Peru/ íeft rzéká Márágnon/ mil ízełnańście nálfzych wfzérz byftro idąc/ y bárzo głęboko/ ku wfchodowi *Oczko* 7v; Ono tám Troia/ widźiíf dymy oné W niebo idące *Górntroas* 68.

idący z czego (3): Excrementa, vel recrementa narium. Smarki y ínfze nieczyfćości z nofá idące. *Mącz* 49c, 355b; *Oczko* 4.

a. *Dotyczy czasu: roku bieżącego, lat mających nadzieję* (6) : Położ na linijach latha theraz idące 1537. Od ktorich odeymi 965. zołtanie 570. *KłosAlg* D3v, D3v; Nowy Rok. TOź będzie w tym idącym/ co z zchodzącym było: Bo baczę/ że ná niebie nie íye nie zmieníło. *PudłFr* 7; *ZawJeft* 45.

idący od czego (1): Takieź gdy chczefz naleć wiele lat ktoremu zapífovi albo Kronicze/ położ latha idące od Boźego narodzenia iako tu. *KłosAlg* D3v.

idący w co (1): Íák dobrá czáftką byłá? to potym íprobuiefz/ Gdy w oycźzną [!] idący gorfzy czás poczuiefz. *WisznTr* 7.

4. *Postępujący w jakiś sposób wobec kogoś lub czegoś* (16) :

Wyrażenia: »dwíema drogami idący« (1): Biedáfz íercam łęklíwym y rękam leníwym/ y grzeńzníkowi dwíema drogami idącemu [*peccatori ingredienti duas semitas*]. *BibRadz Eccli* 2/13 [14].

»fortelem idący« (1): potężniejszy jest jedno skynienie strązliwego maieftatu Boftwá y człowieczeńftwá twego/ niżli moc wśyftkich duchow złych/ powietrznych y piekielnych/ lub fortelem ná mię idących *LatHar* 642.

a. *Naśladowujący kogoś, uznający za wzór do naśladowania* (6) :

idący za kim (6): *ModrzBaz* 23v; NA przelstrogę y vpominanie narodow Rułkich zá Grekami idących/ vzywam łow krolá Ezechialzá *SkarJedn* 331, A*v, 348, [d9] [2 r.].

b. *Dążący, zdążający, zmierzający do czegoś* (4) :

idący dokąd [= *w jakim celu*] [*w tym: do czego* (1), *ku czemu* (1)] (2): częftokroć vczciwe y fzczeńliwe Ludzi przeważnie ku trudnym wftopniom cnoty idących dowcipy bywáią zemdlone *StryjKron* A6. *Cf idący do czego czym*.

idący do czego czym (1): gdy tedy kogo widziłz błędzacego/ ábo złá drogá do grzechu idącego/ [...] pierwey łam ná fię weyrzy. *SkarKaz* 279b.

W przeni (2) :

idący dokąd [*w tym: do czego* (1), *ku czemu* (1)] (2): *Mącz* 317a; Gdy niewdzięcznością oná obráżony/ Ciężar do zguby idącey Korony/ Przed czáfem fkládał/ Pan niepołpolity *GrochKal* 19.

c. *Zawierająca związek małżeński* (3) :

Wyrażenie: »za mąż idąca« [*szyk 2 : 1*] (3): *Innuba*, idąca zá mąż. *Mącz* 252c; *ReszList* 164; *WujNT* 416.

5. *Prowadzący, ciągnący się, wiodący* (32) :

idący dokąd [*w tym: do czego* (3), *ku czemu* (1), *na co* (1), *w co* (1)] (6): *ZapWar* 1540 nr 2500; Pogrzebioná Rachel na drodze idąc do Bethleiem *BielKron* 16, 457; obrał łobie Lot polá ku Sodomie idące nád Iordanem *SkarŻyw* 284, 253. *Cf idący z czego do czego*.

idący z czego do czego (1): Iakom się ia niewrzvczila ani gwałtownie ossiadla pewney części łáki iego rzeczoney Niwa na Imieniv Czosnowie oth drogy Nowodworskiey wedle Goszczińcza s Zakroczymia do Varshewy ydączego *ZapWar* 1550 nr 2683.

Wyrażenie: »na dół idący« (1): *Descensus*, *Schód*/ *fciefzka*/ *drógá ná dół ydąca*. *Mącz* 370d.

a. *O liniach geometrycznych* (22) :

Wyrażenie: »od siebie idący« (22): *Niechay będą dwie Linié profte/ iednáko od siebie idące* *GrzepGeom* E2, D2, E3, F4, F4v [4 r.], G2v [3 r.] (22).

b. *Wiodący, wznoszący się ku górze* (3) : *Nos profty nyeuyelky profto ydączy czo znak yeft ftałofzczy a roftropnofzczy* *PatKaz III* 121; *Mátheufz*/ *Márek*/ *Lukałz*/ y *Ian*/ *woz o czterzech koniach Páńłki*/ y *práwy kor Cherubinow*/ *co fie wykłáda*/ *pełność vmieiętności*/ *po wśyftkim cíele pełno oczy máią*/ *fłkry wyłkákuią*/ *łyfkáwice tam y łám biegáią*/ *máią nogi profte*/ *á ku gorze idące*/ *grzbiety fkrzydłáfte*/ y *wśfedy látáiące* *Leop* *B4v.

Wyrażenie: »ku wierzchowi idący« (1): *Proiectum*, *Przednieyfza część domu ku wierzchowi precz idąca*/ *fzczyt*. *Mącz* 162d.

6. *Wynikający, wpływający z czegoś; będący skutkiem, następstwem czegoś; pochodzący* (40) :

idący z czego (3): *WisznTr* 2; *SkarKaz* 484b; *Kátholicka náuká y wiára*/ *bogoboyność y cnoty z niey idące miedzy ludźmi fzczepe* *SkarKazSej* 686a.

idący za czym (5): Co też w niemych zwierzętach widzimy być [działanie prawa przyrodzonego]/ y inne rzeczy za łamem przyrodzeniem idące. *GroicPorz* a2; *CzechRozm* 213; *SkarŻyw* 3; *CzechEp* 119; Prorocy/ ktorzy o przyślę ną was łące prorokowali; bádaiąc fię ną który ábo ną iáki czas vkázował/ który w nich był duch Chriftułow: świadcząc pierwey o vtrapieniach tych ktore miały przyść ną Chriftułá/ y o chwałách za tym idących *WujNT* 1.*Petr* 1/11.

a. Wywodzący się, pochodzący, będący spokrewnionym (32) :

idący od kogo (9): gdy fię od Iádámá w dzieśiátym pokoleniu národził Noe/ fyn Lámechá/ od Sethá fyná Iádámowego idący. *SkarŻyw* 268, 269 [3 r.], [282]; Narodow wżyftkich pod Niebem ná tym Swiecie żyiących/ á od Noego Synow y Potomkow porządńą genealogiá idących/ poczátki y rozmnożenia práwem s korabiá wywiodł. *StryjKron* 86, 385. W trzech ośobách iftności iedney Bolkiey czćiemy Oycá nierodzonego/ á iednorodnego Syná/ więc od obudwu Duchá idącego. *GrabowSet* X3; *SarnStat* 882.

idący z kogo, z czego (20): męczennik Chryftułow Woyćiech [,,] znarodu onego/ od flawy názwanego Słowieńkiego/ z Czechow idący *SkarŻyw* 352, 206, 241; *StryjKron* 270, *Cf W porównaniu, Wyrażenia*.

W porównaniu (1): Ten chleb nie iest infzy iedno on przenedroźlzy to iest ciáło y krew Pána y Bogá náfzego Iezuła: który on nam ná to dał/ áby taką po trawá (w ktorey fię wżyfcy w iednę krew obracamy/ y iáko z iedney krwi idący brácia z łobá fię powinowáciemy) zgodę náfzę ípolńą zápieczętował y záwiázal *SkarJedn* A3.

Wyrażenia: »z herbu idący« (1): [Pan Bóg Aarona] naywżyślzym káplánem Moyżefzowi vczynić y poświęćić/ y pomázác kazał [...] áby nikt iny nań wniść/ y ípráwowác go niemogł/ iedno z Herbu (iáko mowiem) y pokolenia iego/ idący. *SkarŻyw* 491.

»z(e) krwi(e) idący« (4): *SkarJedn* A3; káplánem y ízáfazem duchownych íkárbow nikt być niemogł/ iedno ze krwi kápláńkiey idący *SkarŻyw* 493, 482, 491.

»z narodu [jakiego] idący« (6): *SkarŻyw* 230, 241, 492; Xiążętá Słáskie Opolskie/ [...] z narodu Krolow y Xiążąt Polńkich idące/ zápomniawży íwoiey przeławney Fámiliey Krolewkiey/ [...] gruntownie fię przekinęli do Ianá Krolá Czelkiego *StryjKron* 406, 105, 385.

»z pokolenia [czyjego] idący« (2): nie godziło fie s pokolenia Iudá idącym przyślugowác namiotowi/ ále tylko Lewitom *RejPosRozpr* c3; *SkarŻyw* 491.

»z rodzaju, rodu [jakiego] idący« = *descendens de gente* *JanStat* (2 : 1): *SkarŻyw* 492, 569; IEfcze obiecuiemy/ żadńého zamku/ áni twiárdze Króleftwá náfzého/ żadńému Książęcú álbo z rodziú Książęcého idácemu ku rządzeniu y dzierzeniu/ ná czas álbo ná wieki nie poruczyć. *SarnStat* 483 [*idem*] 884.

W przeni (4) :

idący od kogo (2): maiáli [*heretycy*] fuccefyá [...]taká/ żeby pierwży ich Bifkup ábo był który Apoštoł/ ábo od Apoštołńkich mężow ktorzy z Apoštoły trwáli/ idący *SkarJedn* 33. *Cf od kogo do kogo*.

idący z czego (1): Bo tym áni wáfzey Kx. M. áni fwoich zacńnych przodkow flawy nie fkaził/ ále iá przyozdobił: gdy obudwu dziádow fwoich onych wielkich Hetmánow/ iednego z Greckiego

Konstántyná oycá W.K.M. drugiego z Lácínfkiego kościołá Tharnowfkiego/ idących/ iednę ná łobie wiąre y zgodę łtárowieczną Grekow z Lácinniki vказаł. *SkarJedn* A6v.

idący od kogo do kogo (1): iáko tám nikt ofiar czynić y przyłtąpić do onego łtrálfzliwego ołtarzá niemogł/ iedno ze krwi Aaroná moc bierzący: ták tu nikt łpráwować łakrámentow nálfzych niemoże/ iedno od nálfzego Aaroná Chryłtuła łynow iego Apołtołow S. y do potomkow ich z połświęcenia y rák kłádzenia idący. *SkarŻyw* 493.

idący czym (1): Czwartý znák iefł Kościołá Chryłtułowego/ Succesłya y potomłstwo Apołtołfkim rodzáiem porzádnym/ á nie rozerwánim aż do nálfzych wiekow idące. *SkarJedn* 29.

7. *Występujący w jakiejś kolejności (czasem umownej) przestrzennej lub czasowej* (29) :

idący od czego (1): maiłi [heretycy] łuccełfya od poczátku idącą *SkarJedn* 33.

idący po kim, po czym (3): łłćiec (gdy dłuźnikowi wedle Práwá będfie opowíadał v Sądu trzy kroć w onych łfelć niedzielách/ závády we dwu niedziel po łobie idących/ áby fant wykupił/ álbo dłuę płácił) może tháki fant przedáć *GroicPorz* r; *SkarJedn* 50; *SarnStat* 964.

idący za czym (2): Posterior, Połłiedni álbo zá pierwłzym ydący/ ołtáteczny *Mącz* 314d. *Cf* »jeden za drugim idąc«.

Wyrażenia: »jeden za drugim idąc« (1): Figury porzád iedná zá drugą idąc iednáko co dáléy to więcéy węgłów máią. *GrzepGeom* E3v.

»liczba lichem idąca« (1): ták niech tych Sędziow o ktorých mowimy będfie dżiewięć. [...] Dla tego ie lepák lichem kłáde/ bo iefli by byli cetnem/ á niezgadzáli by fię w ołádfzeniu cze⁸⁰/ závádyby iednego łzukáć trzebá/ ktory by fię ábo do te⁸⁰ ábo do owe⁸⁰ zdánia przychyłił: ktorego iednák do liczby lichem idącey nietrzebá [*ad imparem numerum minime est necessarius*] *ModrzBaz* 92 v.

a. *Dotyczy kolejności genealogicznej* (10) :

Wyrażenia: »na doł idący« (7): Ná teyże Liniey prófłey/ Perłon ná doł idących/ Perłony ktore łą ná bliłzfzym łtopniu od zmárłego/ biorą łpadek przed tymi kthorzy łą ná dálłzym łtopniu. *GroicPorz* ff4, ff2, ff3, ff4v [3 r.], oo3v.

»poprzek idący« (2): gdyby Oycá niebyło: Mátká bierze [*spadek*] przed inłzfymi włzytkimi wzgorę y poprzek idącymi. *GroicPorz* ff4v, ff3.

»wzgorę idący« (7): Spadek ná perłony wzgorę od oycá idące *GroicPorz* oo3v, ffv, ff3, ff4v [3 r.], oo3v.

b. *O treści, słowach w tekście, książce* (12) : Poczyna fie modłithwa Druga wielkiey mocy/ ktora iefłli będfie mowiona cżáfu záfłmuczenia z płámy idączeni/ wázi ku dziwno otrzymaniu zwiciełstwa *TarDuch* D6v, ktv.

idący za czym: (5): *SkarJedn* 41/42, [218]; Pátrż o tym kołściele wzywoćie zá tym idącym. *SkarŻyw* 510 marg; *SkarKaz* 156a; TEñ łifł/ iáko y drugie zá nim idące [...] náwięcey zbijáią błáđ o łámey wierze *WujNT* 783.

Wyrażenie: »słowa (w, z) pozad idące« [*szyk 4 : 1*] (5): A iż to mowi o nápráwie/ á nie o iákim nowym łtwo- rzeniu/ to káždy z vprzedzájących y z pozad idących łłow łáčno pozna *CzechRozm* 38, 64, 146v, 201v, 236.

8. Będący w obiegu, mający kurs, cenę (1) : O Pieniądżach. Kápit: XXI. O Monećie idącey. Cazimirus magnus folio 32. *UstPraw* E2v.

9. Obowiązujący (1) : yako przyacziel nasch tak sie snim obeydzieczcie yako sye synśchimy nayemnyky wedlug zwiczayv swe wpanstwy waschim sdawna ydące^{so} obchodziczie *LibLeg* 10/68v.

10. Połączenie frazeologiczne (1) :

Wyrażenie: »rzecz o głowę idąca« = *grożąca śmiercią (1):* Vas, Rękoymia á zwłafzczá w rzeczy o głowę ydącey. *Mącz* 476a.

*** Bez wystarczającego kontekstu (2) : Iens, Ydący. *Mącz* 104b; Torrens, Bárzy [!]/ prętki/ byftri/ pędem wielkim ydąci. *Mącz* 459d.

Synonimy: **1.** *chodzący, ciągnący, stąpający, wędrujący; a. mijający; b. nadchodzący; c. wracający się; 2.a. unoszący się; b. uderzający; 3. padający, płynący, wypływający; a. mijający, nadchodzący, przychodzący, upływający; 4. postępujący; a. naśladujący, słuchający; b. zmierzający; 5. prowadzący, wiodący; 6. pochodzący, wynikający, wypływający; a. pochodzący; 7. następujący; 9. obowiązujący.*

Cf **ISĆ**

TG, WG